

Toen en nu

Het is soms goed om even afstand te nemen van het verhitte debat dat door corona in onze samenleving is losgemaakt. Soms vraag je, je af of er nog wel een samenleving is of het inmiddels niet veel meer een langs-elkaar-heen-leven is? Soms vraag je, je af of mensen elkaar niet al te zeer de maat nemen en zich al te veel terugtrekken in de bubbel van het eigen gelijk. Luisteren we nog wel naar elkaar? Is wederzijds respect nog leidend? Of wordt het gewoon om elkaar te verketteren? Was dat vroeger anders?

In de jaren 1347- 1351 woedde er een vernietigende ziekte door Europa. In een eeuw die toch al werd gekenmerkt door politieke onrust en kerkelijke schisma's werden die jaren op rij door tijdgenoten dan ook ervaren als een annus horribilis. Tegen de achtergrond van een intensieve oorlog tussen Engeland en Frankrijk, vanwege een dynastiek conflict om de troon van beide landen, die in 1347 al haar tiende jaar inging en zich uiteindelijk meer dan honderd jaar zou voortslepen en ook nog tegen de achtergrond van een groot kerkelijk conflict met een Paus in Rome en een zogenaamde tegenpaus in Avignon, voltrok zich in die jaren door een niet te stuiten pestbacterie een epidemiologische ramp die uiteindelijk 150 miljoen doden eiste, een derde van de toenmalige bevolking van Europa.

De maatschappij werd ontwricht en omdat de oorzaak van de ziekte in die dagen niet begrepen werd, zagen velen daarin de hand van God, die wraak zou willen nemen op minderheden die zich in Zijn ogen niet voldoende welgevallig zouden gedragen.

Er werden in heel Europa talloze programs, uitgevoerd op Joodse medemensen. Angst, woede en blinde haat regeerden als de waan van de dag. Door de straten trokken de zogenaamde flagellanten, fanatieke, dweepzieke en door bizarre godsdienstige overtuigingen gedreven gelovigen, die zichzelf pijnigden en geselden om zo toch maar de barmhartigheid van God af te dwingen. Het was een tijd waarin de medische inzichten in Europa nog beperkt waren. De universiteiten die zich na de eerste voorlopers te Bologna (1088) en Oxford (1097) al ruim twee eeuwen hadden ontwikkeld kenden al wel de artes mechanicae, de toegepaste wetenschappen, waaronder ook de geneeskunde viel en in de dagen dat de pest rondwaarde waren er heelmeesters en lekenorden die de zieken verzorgden, zoals de Alexianen, die zich erop toelagden de pestlijders te verzorgen en de doden te begraven. Maar tegen de pest stond men machteloos. De epidemie moest uitrazen en decimeerde zo de Europese bevolking. In een stad als Brugge stierf vrijwel al het verplegende personeel.

Ook economisch voltrok zich een ramp. In zijn jaarboek van het jaar 1350, schrijft de toenmalige bisschop van Doornik over verlaten kudden en oogsten die lagen te rotten op de velden door gebrek aan personeel en over het vechten om de beschikbare arbeidskrachten waarvan er veel en veel te weinig waren overgebleven.

De ramp werd in de jaren daarna ook nog gevolgd door een gierende inflatie met sterk stijgende prijzen. Zo steeg de prijs van rundvee tussen 1349 en 1351 met maar liefst 70 %.

In Parijs schreef ene Jean de Venette in een kroniek dat hij maar niet kon begrijpen waarom alles verdubbelde in prijs, van etenswaren tot gereedschap.

Wat kon je doen in zo'n moeilijke en verwarrende tijd? Welke houding kon je aannemen? Ik ging daarvoor te rade bij het ons overgeleverde werk van Jan van Ruusbroec (1293 – 1381) die leefde in die bewogen 14e eeuw en die dus de hele pestepidemie en de nasleep heeft meegemaakt. Jan werd geboren in Ruisbroek, vlak onder Brussel en ging al als negenjarig jongetje naar de stad om zich daar voor te bereiden op een toekomst als priester.

Een groot deel van zijn leven woonde Ruusbroec samen met anderen in Groenendaal, wat aanvankelijk een soort kleine woongemeenschap was, maar dat binnen de halve eeuw

dat Jan er met zijn medebroeders woonde uitgroeide tot een volwaardig klooster met alles erop en eraan zoals een brouwerij en een ziekenzaal.

Jan wijdde zich aan het schrijven van prachtige, mystieke teksten. Het bijzondere was dat hij deze teksten schreef in het Nederlands of beter gezegd in het 'Diets' zoals literatuurwetenschappers de Middelnederlandse talen tussen 1200 en 1550 aanduiden. Daarmee democratiseerde Ruusbroec het zoeken naar God in heftige tijden. Zijn werk was hiermee immers toegankelijk voor veel meer burgers die het Latijn niet machtig waren.

Sowieso werkte het accent dat hij op de mystieke ervaring legde nivellerend op het toentertijd zo zwaar wegende standverschil, want mystieke teksten zijn niet alleen spiritueel bindend maar ook standoverschrijdend, zoals Frits van Oostrom fijnzinnig opmerkt in zijn bespreking van Ruusbroecs werk.

In onze eeuw is de stand van de medische en farmaceutische wetenschap oneindig veel verder dan in de zo zwaar getroffen veertiende eeuw.

Erbij horen

Pro Persona, de organisatie waar ik werk, is een instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Deze omschrijving maakt gelijk al duidelijk dat er met een medische blik gekeken wordt naar de mensen die zich daar melden of ernaar worden verwezen. Dat is op zich ook prima. Tegelijkertijd denk ik ook vaak: we hebben niet beter, maar ik zou wel beter willen.

Want waar het bij veel van de mensen die bij Pro Persona komen om draait, is dat ze niet (meer) het gevoel hebben dat ze ergens bij horen; of nog erger: dat ze niet een plek hebben waar ze thuis horen in deze wereld.

Dat is niet meer of minder erg dan het hebben van een ernstige ziekte. Maar door anders naar een probleem te kijken en het anders te benoemen kom je wel tot andere antwoorden. Want het gevoel ergens bij te horen, of juist ergens niet bij te horen, dat hebben we allemaal wel eens. Of zeker wel eens gehad. En je weet hoe je je dan verloren voelt, dat je zelfvertrouwen verdwijnt als sneeuw voor de zon en dat je misschien ook nog wel heel onhandige of onlogische dingen gaat zeggen of doen. Als het buiten gesloten voelen maar lang genoeg duurt, word je er een ander mens van en herken je jezelf niet meer. Het maakt daarbij niet veel uit of je je buiten gesloten voelt door iets in jezelf of door wat anderen doen of nalaten.

Als we het gevoel ergens niet bij te horen herkennen, wordt het meteen duidelijk dat de mensen bij Pro Persona niet zo heel anders zijn dan wij.

Als geestelijk verzorger voel ik me bevoorrecht, om maar eens een ouderwets woord te gebruiken, dat ik namens de kerk bij Pro Persona kan werken.

De kerk die gevoed wordt met verhalen over uitsluiting en hoe daarmee om te gaan. Of het nou gaat over mensen die in grotten wonen, langs de kant van de weg zitten of zich onzichtbaar maken, juist zij worden in de verhalen in het evangelie door Jezus al eerste opgemerkt en krijgen een band, gaan erbij horen.

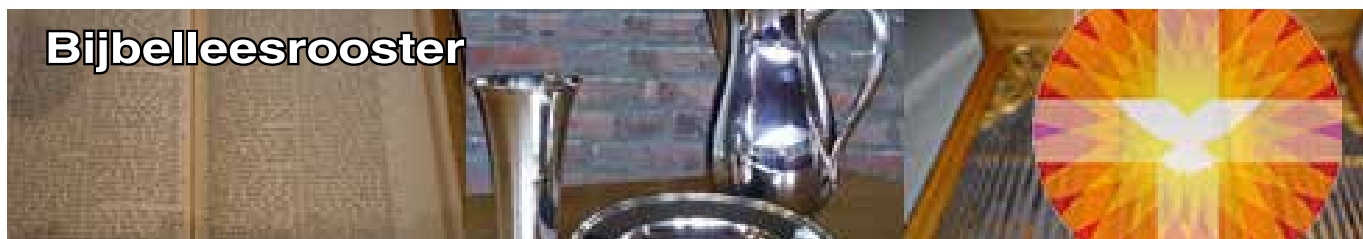
Een band met Jezus in hoe hij hen aanspreekt, een band met de gemeenschap omdat ze een taak of opdracht krijgen. Zo krijgen ze een plek om te leven, ze worden weer onderdeel van de wereld waarin ze leven.

Maar ook de beelden die worden aangereikt in de brieven van Paulus geven zoveel perspectief. Lang niet ieder van ons kan groots en meeslepend leven. Ik denk dat het juist zo goed doet als we een plek in het leven hebben die ons past, niet te groot, niet te klein, beetje uitdagend, met genoeg rust. Het beeld van Paulus waarin hij de kerk schetst als het lichaam van Christus, geeft daar zoveel ruimte voor. Al die delen van een lichaam die elkaar aanvullen en vanuit een levend geheel betekenis krijgen.

Het is een troost en stemt tot grote dankbaarheid om te horen bij de kerk bij Pro Persona, bij die van Nijmegen, bij die van Christus hier op aarde.

Stefien Jansen

Bijbelleesrooster

vrijdag	5 november	Jesaja 33:1-12	vrijdag	26 november	Sefanja 1:14-2:3
zaterdag	6 november	Jesaja 33:13-24	zaterdag	27 november	Sefanja 2:4-15
zondag	7 november	Johannes 10:1-10	zondag	28 november	Lucas 1:1-25
maandag	8 november	Johannes 10:11-21	maandag	29 november	Lucas 1:26-38
dinsdag	9 november	Psalm 65	dinsdag	30 november	Lucas 1:39-56
woensdag	10 november	Marcus 11:27-33	woensdag	1 december	Maleachi 1:1-9
donderdag	11 november	Marcus 12:1-12	donderdag	2 december	Maleachi 1:10-2:9
vrijdag	12 november	Marcus 12:13-27	vrijdag	3 december	Maleachi 2:10-16
zaterdag	13 november	Marcus 12:28-37	zaterdag	4 december	Maleachi 2:17-3:5
zondag	14 november	Marcus 12:38-13:2	zondag	5 december	Maleachi 3:6-12
maandag	15 november	Genesis 18:1-15	maandag	6 december	Maleachi 3:13-18
dinsdag	16 november	Genesis 18:16-33	dinsdag	7 december	Maleachi 3:19-24
woensdag	17 november	Genesis 19:1-14	woensdag	8 december	Psalm 28
donderdag	18 november	Genesis 19:15-29	donderdag	9 december	Sefanja 3:1-13
vrijdag	19 november	Genesis 19:30-38	vrijdag	10 december	Sefanja 3:14-20
zaterdag	20 november	Johannes 10:22-30	zaterdag	11 december	Psalm 72
zondag	21 november	Johannes 10:31-42	zondag	12 december	Jesaja 5:1-7
maandag	22 november	Marcus 13:3-13	maandag	13 december	Jesaja 5:8-19
dinsdag	23 november	Marcus 13:14-23	dinsdag	14 december	Jesaja 5:20-30
woensdag	24 november	Marcus 13:24-37	woensdag	15 december	Jesaja 6:1-12
donderdag	25 november	Sefanja 1:1-13	donderdag	16 december	Jesaja 7:1-9

vervolg van voorpagina

We zijn veel dank verschuldigd aan degenen die buitengewoon hard hebben gewerkt om vaccins te ontwikkelen met een onwaarschijnlijk hoge werkingsgraad. Zodat levens gespaard worden en de levens van ons allemaal niet meer op slot hoeven te gaan in lock-downs met grote eenzaamheid tot gevolg, vooral voor ouderen en onze gehandicapte medemensen.

In het tumult van onze dagen is het helend om de stem van Jan van Ruusbroec te horen. Groenendaal groeide uit tot een befaamde, gastvrije plek, waar Ruusbroec leefde zoals hij schreef. Een open geest, gastvrij en geïnteresseerd in de ander. Zo ontmoeten mensen elkaar over grenzen heen in de kring rond Ruusbroec 'Hij was een man van vrede en verfoeide eigengereide mensen die meteen aanslaan zodra iemand het niet helemaal met hen eens is' (van Oostrom).

In onze tijd zijn er misschien te weinig plaatsen als Groenendaal waar mensen elkaar over grenzen heen kunnen ontmoeten. De reactie van Jan van Ruusbroec op die bewogen veertiende eeuw was er één van onverstoort bouwen aan zorg voor elkaar tot eer van God. Die zorg nam hij ook zeer letterlijk. Ik werd vanwege mijn werk als pastor in het ziekenhuis waaraan corona niet voorbij is gegaan misschien wel extra getroffen door zijn warme en liefdevolle woorden over het verplegen van de zieken

'Wordt u de zorg voor zieken opgedragen, verpleeg die dan blijgezind, met zachtmoedigheid en geduld. Zijn de zieken lastig en ongeduldig, toon u dan zo welgemoed en zo gedienschtig dat zij verlegen raken over hun eigen ongeduld. Hoe armer en zieker ze zijn en hoe minder vrienden ze hebben, met des te meer toewijding moet gij ze verzorgen. Als de zieken iets verlangen wat zij nodig hebben, bezorg het hen zo spoedig mogelijk. Verlangen zij iets wat niet goed voor hen is, doe dan maar alsof u het niet hebt gehoord'

Als dit in de bewogen veertiende eeuw de grondtoon kon zijn is die ook voor onze dagen niet verkeerd.

ds. Richart Huijzer

Kerkdienst gemist?

U kunt de diensten van de Ontmoetingskerk en Maranathakerk ook via internet beluisteren of terugkijken.

Ga hiervoor naar: www.pkn-nijmegen.nl
Onderaan de pagina staan linkjes naar de kerkdiensten.

Blik op de Kerkenraad (41)

Deze keer een korte 'Blik op...'. De Kerkenraad vergaderde 't laatst op 28 september jongstleden.

In deze vergadering werd nog even stilgestaan bij de goed verlopen intrededienst van ds. Wouter Slob. Ondanks allerlei voorzorgsmaatregelen en protocollen verliep het geheel naar volle tevredenheid.

Vervolgens werd de stand van zaken rondom de verdere ontwikkeling van de nieuwe kerkelijke organisatiestructuur – een kerkenraad met 7 thematische werkgroepen – aan de orde gesteld. Deze ontwikkeling gaat de goede kant op, maar verschillende werkzaamheden die voordien in en door de sectieraden werden gedaan, moeten nog 'indalen' in de thematische werkgroepen. Dit heeft nog wat tijd nodig.

Een tweede onderwerp was de herziening van onze Plaatselijke Regeling (de PR). De Plaatselijke Regeling is in feite het huishoudelijk reglement van onze eigen kerkelijke gemeente. De PR hangt onder de landelijke Kerkorde en dient daar dus in te passen. Wegens de eveneens herziene Kerkorde – enkele jaren geleden – maar vooral wegens onze nieuwe organisatiestructuur bleek de Plaatselijke Regeling sterk verouderd te zijn. Hieraan is de afgelopen tijd gewerkt.

In de KR-vergadering van de 28ste kon de PR op één onderdeel na worden vastgesteld. In een volgende Over & Weer zal hierop worden teruggekomen – immers de gemeenteleden moeten volgens de Kerkorde over de eigen PR worden geïnformeerd en hun mening kunnen ventileren. Het onderdeel dat in de eerstkomende kerkenraadsvergadering nog besproken moet worden, is de vraag wie naast de belijdende leden en doopleden stemrecht zouden moeten hebben (gastleden, vrienden?) en verder wie precies als ambtsdrager verkozen mag worden. Wordt vervolgd dus.

Tot slot besprak de Kerkenraad de (op dat moment versoepelde) coronamaatregelen voor de kerkzalen en nevenruimten en stelde deze vast.

Jaarverslag PGN 2020

Los van deze laatste Kerkenraadsvergadering kan gemeld worden dat het inhoudelijke Jaarverslag 2020 van onze gemeente is afgerond. Het reilen en zeilen van al onze colleges en groepen komen in het Jaarverslag aan de orde. Gemeenteleden kunnen deze rapportage inzien of erover beschikken. Het gemakkelijkste is dat via de digitale weg te doen. Dus als u het stuk wilt hebben, kunt u het opvragen via de mail bij de scriba: scriba.pgn@kpnmail.nl

De komende KR-vergadering wordt op 2 november gehouden.

Gerbrand Hoek, scriba

Commissie GO en de actie Steenbreek

GO@PKN-Nijmegen.nl

Elke dag wandel ik een Ommetje van ruim 20 minuten (een initiatief van de Hersenstichting) en probeer het droog te houden. Het heeft echter onlangs behoorlijk hard en veel gegoten. Ik dacht op een gegeven moment tussen 2 buien door te kunnen lopen, maar halverwege barstte het weer los. Met mijn poncho om (gelukkig toch meegenomen) liep ik door, springend over plassen en soms erdoorheen wadend. Ja het ging flink tekeer. Ineens viel mij iets op: soms stroomde het water vanaf de huizen over de stoep naar de weg en soms ook niet. Wat bleek? Waar een groene tuin lag waren de tegels voor mij vochtig, maar meer ook niet. Bij de tuinen, die eigenlijk gewoon bestraat zou kunnen noemen, stroomden hele beekjes naar de weg toe.

Ik dacht ineens aan ons geloofsleven; zou je de regen niet kunnen vergelijken met de genade, trouw, inspiratie en liefde, die steeds weer van God naar ons toestroomt? En zijn onze harten soms niet versteend, waardoor zij niets kunnen opvangen en dus ook niet kunnen groeien en bloeien? Moeten wij ons niet meer openleggen en stenen breken in plaats van veel langs onze koude kleren te laten afglijden? Als we opnemen wat ons geschonken wordt of wat wij elkaar schenken, dan zouden wij als uitbundig bloeiende planten zijn.

Misschien moeten we eerst een paar openingen maken en de hoopvolle tekens zien. Ik vind dat die tekens te vinden zijn: met een dominee, die een foto maakt van iedereen die hij ontmoet; met een werkgroep communicatie, die een app gaat introduceren, waardoor wij nog veel beter en sneller onderling contact kunnen hebben en vragen kunnen stellen; met buurtcontactgroepen, die weer beginnen te draaien; met meditatieve wandelingen en mooie kerkdiensten... Laat ieder van ons een aantal stenen in zichzelf opruimen en plaats maken voor groei en groen. "De steppe zal juichen".

Michèle van der Steenstraten

Kerkbalans

Nog even en het is weer januari! Wat is dit jaar snel gegaan, ondanks corona.

Nu ik aardig ben ingewerkt bij het College van Kerkrentmeesters neem ik de coördinatie van Kerkbalans over van Gerbrand. Vanmiddag heeft hij het mij overgedragen en gelukkig mag en kan ik op hem terugvallen als ik vragen heb. In een prettige sfeer hebben we onze gedachten over Kerkbalans laten gaan. Hoe het is, hoe het was en wat ik wil doen. Er zal niet veel veranderen, want we zijn in Nijmegen geen starre kerkgemeenschap die alleen de cijfers doorgeeft aan de leden en vertelt dat er zo en zo veel verwacht wordt aan bijdragen. Nee, we proberen hier al jaren creatief te zijn en dat willen we blijven. Dat deed Gerbrand en dat wil ik overnemen. Zo zoetjes aan had ik al veel overgenomen, maar dat heeft de optellende lezer al gemerkt. Over & Weer gebruiken we voor de communicatie en dat zal zo blijven. Maar we schrijven ieder op onze eigen wijze en omdat we een tikje eigenwijs zijn is dat echt onze eigen wijze. We delen dat we allebei graag schrijven.

Vandaag moet ik de kopij inleveren en ik pak de cijfers er maar eens bij. In januari starten we ieder jaar met de actie Kerkbalans en er is een bedrag van € 156553.36 toegezegd. Tot en met september hebben we € 123099.89 ontvangen. Dat loopt goed gelijk op en het zou zo maar kunnen dat we dit keer het toegezegde bedrag kunnen halen.

Maar we blijven ondanks dat met een tekort zitten.

We hebben de Petruskerk verkocht en dat geld wordt goed ingezet in het pastoraat. Ook zijn daardoor de onderhoudskosten en de energiekosten minder. Gelukkig scheelt dat in de uitgaven. Maar hoe zal het komend jaar gaan. Ik zucht, maar dat helpt niet. Op tv spelen de dames van Nederland een voetbalwedstrijd in een leeg stadion. Voetballen ze daardoor minder? Nee vast niet, ze willen vooruit, ze willen winnen. Overwinnen om straks mee te mogen doen aan het WK.

In de Bijbel schrijft Paulus dat ook wij de strijd moeten aangaan. We moeten de wedstrijd uitlopen en dan zijn we overwinnaars in Christus. De dames hebben na een moeizame wedstrijd, waar pas in de 72e minuut de eerste goal werd gescoord, de strijd gewonnen. Ze hebben niet opgegeven. Zo zullen ook wij niet opgeven als het om onze kerk gaat. Met een kleiner wordende gemeente gaan we toch vooruit. De entourage is minder, maar het uitzicht op de overwinning blijft!

Volgend jaar gaan we weer op weg om het geld voor onze eigen gemeente op te halen, maar nu zijn we blij als we straks toch ons toegezegde bedrag binnenkrijgen. De cijfers laten het zien, ik denk dat we het halen.

Genoeg voor vandaag. Ik ga mijn stukje naar de redactie van de O&W sturen en Sabine zal er misschien wel weer een plaatje bijdoen.

Een hartelijke groet van
Loes Hogeweg

Kerstactie voor Voedselbank

Voedselbank gemeente Berg en Dal

Advent luidt de periode naar de Kerstdagen in. Daarom willen we in deze tijd weer een voedselinzameling voor cliënten van de Voedselbank in onze Landwijk houden.

De Voedselbank is een steun in de rug voor mensen die het financieel moeilijk hebben. Doet u weer mee?

De inzameling doen we iets anders dan u gewend bent. Op zondag 21 november zal de actie in de Bartholomeuskerk afgekondigd worden. Op zaterdag 27 november kunt u de levensmiddelen naar de Oude Gracht 4 in Beek brengen.

Deze levensmiddelen ontvangen we graag:

- groente en fruit in blik/ pot
- pindakaas / chocoladepasta
- rijst / macaroni/ aardappelpuree
- kaas (vacuüm verpakt)
- vis / vlees in blik of pot
- soep in pak/ blik / zak
- koffie/ thee
- houdbare melk
- olijfolie

Alles minstens 12 weken houdbaar!

Ook heel welkom:

- tandenborstel / tandpasta
- wasmiddel

Wij rekenen op u!
Liesbeth van den Hof

Voedselbank Nijmegen & Overbetuwe

Helaas lukt het niet meer om voor al hun klanten een kerstpakket samen te stellen, daarom verzamelen we ook dit jaar losse artikelen voor de Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe.

Voorbeelden van producten die zij graag willen ontvangen:

- groente en fruit in blik/ pot
- koffie (snelfilter) / thee
- houdbare (chocolade)melk
- rijst, macaroni, spaghetti e.d.
- olij- of zonnebloemolie
- kerstchocolaatjes / kransjes
- (maaltijd)soep in blik
- aardappelpuree
- pastasaus
- vis in blik
- zoutjes/toastjes
- luxe nootjes

Alles minstens 10 weken houdbaar!

Niet gewenst zijn geopende verpakkingen, alcoholische drank en schoonmaakmiddelen.

Inleverdata

Op de zaterdagen of zondagen 27/28 november, 4/5 december en 11/12 december kunt u voor en na de kerkdienst de levensmiddelen in uw eigen kerkgebouw afgeven (of let op aankondigingen als bij u de data afwijken).

Donatie

U kunt ook financieel steunen. Dat gaat door over te maken op (let op, dit is gewijzigd!) rekeningnummer NL61 RABO 0104 0832 55 t.n.v. Stichting Voedselbank Nijmegen onder vermelding van Inzameling Diaconie + de naam van uw kerk. Het totaalbedrag van deze inzameling wordt gebruikt door de voedselbank om levensmiddelen van te kopen waar zij het meest tekort aan hebben.

Meer informatie?

Neem contact op met Anneke Leisink via: oec.werkgroepdiaconie@gmail.com of 024 – 3225239

Taizéviering op 26 november

U bent van harte welkom bij de Taizéviering op vrijdagavond 26 november om 19.30 uur in de kleine Bartholomeuskerk in Beek-Ubbergen.

Vanwege corona hebben we een aantal Taizévieringen in de buitenlucht gehouden. Hoewel dat heel goed bevallen is, zijn we blij dat we nu weer mogen zingen in de kleine Bartholomeuskerk. Het is daar in de wintermaanden zó sfeervol met iconen, doeken en kaarslicht (en ook lekker warm).

We nodigen jullie van harte uit voor de viering op vrijdag 26 november. Het thema is: Met hart en ziel. We gaan met hart en ziel samen zingen en samen zijn. We zingen zoals altijd liederen uit Taizé, we lezen overdenkingen en er is stilte.

De viering start om 19.30 uur en duurt ongeveer één uur. Vanwege de oplopende coronabesmettingen is er een kans dat we de viering toch niet kunnen laten doorgaan in de kerk. We willen je graag hiervan op de hoogte houden. Als u of jij wilt komen zingen, meld je dan vooraf per email aan bij jvanderzande8@upcmail.nl met naam, telefoonnummer en aantal personen (uit 1 huishouden?). En fijn als je je ook afmeldt, als je die dag toch niet aanwezig kunt zijn. Dan kunnen we alle plaatsen optimaal benutten.

Op Facebook kun je de pagina van Taizévieringen Kleine Bartholomeuskerk Beek-Ubbergen volgen of meld je aan voor de nieuwsbrief via m.norden@kpnplanet.nl.

Fijn om je 26 november (weer) te ontmoeten in de kleine Bartholomeuskerk.

Met vriendelijke groet,
Jeanette van der Zande en Martine Norden

Contactadressen pastoraat

Neem contact op met een van de pastores als u behoefte heeft aan een pastoraal gesprek of als u praktische hulp nodig heeft. Voelt u niet bezwaard, daar zijn onze pastores voor.

- Ds. Wouter Slob:
tel. 06 - 191 778 44 /
dominee@pkn-nijmegen.nl

- Marije Klijnsma:
tel. 06 - 190 474 40 /
marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl

Vanuit de diaconie

Diaconale collecten

7 en 14 november: Plaatselijke diaconie

De opbrengst van deze collecten zijn bestemd voor de algemene onkosten van de diaconie van onze gemeente. Dat geld is hard nodig in een tijd waarin geen inkomsten uit rente meer zijn en we dus afhankelijk zijn van de bijdragen uit de gemeente.

21 november: SchuldWegWijzer

SchuldWegWijzer biedt kosteloos praktische ondersteuning aan mensen in de regio Nijmegen die in financiële problemen zijn geraakt. Door omstandigheden kunnen rekeningen zich opstapelen en schulden ontstaan en dat kan veel problemen opleveren. Een doos vol ongeopende post, onbetaalde rekeningen en verder oplopende schulden. Wanneer men het gevoel heeft dat de financiële situatie boven het hoofd groeit of als het niet lukt om de administratie op orde te houden, kan het tijd zijn om hulp te zoeken. SchuldWegWijzer beschikt over een groep vrijwilligers die mensen helpen weer grip te krijgen op hun situatie. Ze worden begeleid door professionals vanuit de Haard.

28 november: Werelddiaconaat Moldavië (1e Advent)

In Moldavië worden veel kinderen aan hun lot overgelaten. Hun ouders zijn naar het buitenland vertrokken of zoeken troost in alcohol. Kinderen lopen het risico om uitgebuit te worden in bijvoorbeeld de seksindustrie. De kerken en Youth for Christ vangen hen op en zorgen voor huiswerkbegeleiding en een maaltijd. Veel kinderen ontdekken hier voor het eerst hoe je op een liefdevolle manier met elkaar om kunt gaan: een ervaring die ze de rest van hun leven meenemen.

5 december: Zending Rwanda (2e Advent)

Wat begon als een opvangcentrum voor weeskinderen na de genocide van 1994 in Rwanda, groeide uit tot een stevige organisatie voor kinderen en verzorgers, die te maken hebben met hiv of kinderen die geen veilig thuis hebben. Kinderen worden thuis bezocht, krijgen hulp op school. Verzorgers ontvangen steun met goed voedsel, inkomen en een zorgverzekering. Via sport en spel leren kinderen omgaan met hun ziekte. Wat ook als je met hiv besmet bent, ligt er nog een hele toekomst voor je.

12 december: Binnenlands diaconaat (3e Advent)

In Nederland zijn ongeveer 45.000 kinderen uit huis geplaatst. Ze maakten in hun jonge leven al té veel mee. In De Glind, een klein dorpje in het midden van Nederland, kunnen 120 getraumatiseerde en kwetsbare kinderen wonen en werken aan hun toekomst. Uithuisgeplaatste kinderen vinden in De Glind een veilig thuis in een stimulerende leef- en leeromgeving. In jeugdorp De Glind gelooft men sterk in de helende kracht van een stabiel gezinsleven. Verspreid over het verder heel gewone dorp staan 28 gezinshuizen waar deze kinderen een veilig thuis vinden. Meer informatie over dit project op kerkinactie.nl/deglind

Geef licht: Adventsproject

Het adventsproject "Geef licht" is ook dit jaar weer gewijd aan vluchtelingen. We streven ernaar om elke kerkganger op Eerste Advent het magazine "Geef licht" uit te reiken. Kunt u niet aanwezig zijn vraag dan iemand om dit magazine mee te nemen of neem contact op met ondergetekende.

Natte tenten, onvoldoende sanitair en te weinig eten. Zo wachten duizenden bange kinderen in Griekse vluchtelingenkampen op de winter die komt. Ze zijn hier, soms helemaal alleen, aangekomen vanuit het Midden-Oosten, Azië en Afrika, op zoek naar warmte en veiligheid. Is dit de plek waar ze eindigen? Wij bidden voor hen met een gebed van collega Ds. Ad Wijlhuizen uit Apeldoorn.

Dat jij, die gegaan bent,
toen op een dag, zomaar,
omdat het niet anders meer kon,
- God weet hoe het was -
dat jij, mensenkind,
gegaan langs moeizame wegen,
met velen alleen door
duistere nachten,
aangespoeld aan onze grenzen,
dat jij, nu jij hier bent,
ja dat jij ogen mag ontmoeten
die jou zien,
handen die jou omarmen,
harten die jou verstaan
en je stiltes verdragen.

Dat jij,
zo overgeleverd aan mij en anderen,
iets mag ervaren van de Vriendelijke, Erbarmende
en Leven Schenkende.
Want weet je, de toekomst is ook van jou, deze aarde, deze
lucht, ze komt jou toe, je bent zo nodig.
Eeuwige, beweeg mij, houd ons bewogen.
In naam van de liefde, in Jezus' naam.
Amen.

Presentie: wat wil je dat ik voor jou doe?

In april schreef ik het volgende: Op weg naar ons tienjarig jubileum (van de Haard) willen we het voortouw nemen om samen met allen die zich betrokken voelen bij onze kerk en daarbuiten na te denken over het antwoord op de vraag aan onze omgeving: wat wil je dat ik voor je doe? Zeg maar de vraag naar onze presentie in de Nijmeegse samenleving.

We zijn inmiddels een heel aantal maanden verder en we zijn met deze vraag aan de slag gegaan voor de hele Protestantse Gemeente Nijmegen en worden daarin in raad en daad ondersteund door Kerk in Actie.

De vraag: 'wat wil je dat ik voor jou doe?' levert verrassende ervaringen op. Zo kwamen we erachter dat een plaatselijke bakker wekelijks broden beschikbaar stelt voor mensen die buiten de boot vallen. Een jongere die dit project ooit begonnen is onder de naam "Buiten de boot" vroeg om assistentie en zo ontstond in een samenwerking tussen het Huis van Compassie, de Antonius van Paduakerk en de Protestantse Diaconie een praktische oplossing die deze maand van start gaat om een aantal adressen van brood te voorzien. Soms levert die vraag ook een kortdurend of langer durend diaconaal contact op met een medemens in praktische of psychische nood. Van voorbijganger word je dan ineens tochtgenoot op een moeilijke weg.

Om ons op die weg te trainen biedt Zinnet de onlinetraining "Luisteren met ruimte" aan, die 4 november van start gaat. Er zijn verschillende redenen om met elkaar in gesprek te gaan, en we doen dat op verschillende manieren. We wisselen ervaringen uit, blazen stoom af of vullen de ruimte om de stilte te verdrijven. Van sommige gesprekken komen we op verhaal, krijgen we nieuwe perspectieven en laden we op. Die gesprekken kennen vaak een eigen tempo en type aandacht. In deze korte online-training gaan we oefenen in de basisprincipes van dat type gesprek. Het is voor de ondersteuner vooral zaak om zich te oefenen in 'Luisteren met ruimte'. Wilt u meer informatie, mail dan naar info@zinnet.nl

Verder gaan we in gesprek met de gemeente Nijmegen om de vraag op het spoor te komen wat voor nood er leeft onder de bevolking en hoe we elkaar aan kunnen vullen. Daarnaast bezochten een aantal diakenen en vrijwilligers in oktober de Dag van de Armoede.

Kortom: we zijn als diaconie in beweging!

Theo van Driel, diaconaal werker,
theodoor52@live.nl en tel. 06 18193612

kerkbalans.nl

2021
Actie
Kerkbalans

Geef vandaag voor de kerk van morgen

Presentatie kerk app op 11 november

Kerk app voor verbinding, ledenlijst en collecte

De werkgroep communicatie zoekt naar manieren om naast het informeren van gemeenteleden ook de verbinding tussen gemeenteleden onderling een impuls te geven. Het is daarom onze wens een app te laten ontwikkelen voor mobiele telefoon en tablet waarop we elkaar kunnen vinden over de kerkmuren heen, nieuws kunnen uitwisselen en met elkaar in gesprek te gaan over geloofsthema's.

Onze keuze is gevallen op Donkey Mobile. Dit bedrijf maakt applicaties voor kerken en kan ons helpen met de ontwikkeling van onze eigen app. Naast de functie als communicatiemiddel is het ook een goede app voor digitaal collecteren.

Graag nodigen we u uit om aanwezig te zijn bij een presentatie over deze app. Henrik Wienen van het bedrijf Donkey Mobile komt ons vertellen hoe we deze app kunnen gebruiken in onze gemeenschap en over de veiligheid en privacy.

De avond vindt plaats op 11 november
in de Maranthakerk om 20:00.
Opgave via communicatie@pkn-nijmegen.nl

Ter voorbereiding is het interessant de pagina
www.donkeymobile.app te bekijken.

Lezingencyclus door Albertinumgenootschap over identiteit

Op donderdag 4 november is het Albertinumgenootschap gestart met een nieuwe lezingencyclus. In november kunt u nog de drie resterende lezingen van de cyclus bijwonen, onder voorwaarden van de coronamaatregelen. Dit betekent dat u bij binnenkomst wordt gevraagd om een geldige QR-code of een negatieve coronatest van max. 24 uur oud.

Identiteit in het geding

Wie en wat ben ik? Wie en wat zijn wij? De vraag naar ieders individuele en onze collectieve identiteit staat de laatste tijd weer volop in de belangstelling.

Een belangrijke vraag daarbij is waardoor iemands identiteit wordt bepaald. Is dat door nationaliteit, man- of vrouw-zijn, seksuele voorkeur, huidskleur, culturele achtergrond, religie? Vaak bestaat iemands identiteit uit een samenstel van al deze factoren en soms is zij ook nogal vloeibaar. Denk maar eens aan de discussie over gender ('lhbtiq+').

Feit is ook dat mensen zichzelf en anderen gemakkelijk allerlei identiteitsbepalende kenmerken toeschrijven. Wij zeggen dan: ik ben (jij bent) autochtoon of allochtoon, hetero of homo, moslim of christen enzovoort. Sluiten we onszelf en elkaar daarmee op in een keurslijf of vormt het benadrukken van de eigen identiteit een uitgangspunt voor emancipatie?

In hoeverre verschillen onze identiteiten van elkaar en wat hebben wij als mensen met elkaar gemeen? Leidt het al te zeer benadrukken van identiteitsverschillen niet gemakkelijk tot polarisatie en conflicten in onze pluriforme samenleving? Vanuit vier verschillende invalshoeken zal in deze lezingencyclus het vraagstuk van de identiteit worden benaderd: de invalshoek van het psychisch-lichamelijke; die van het religieuze, in het bijzonder christelijke; die van gender; en ten slotte die van de politiek.

Donderdag 11 november: "Niet ik, maar Christus" – Op zoek naar een christelijke identiteit

Spreker: Patrick Chatelion-Counet, emeritus hoogleraar Bijbel in de Nederlandse cultuur aan de Universiteit van Amsterdam

Bestaat er zoiets als een 'christelijke identiteit'? Paulus zegt in zijn brief aan de christenen van Galaten: "Ik leef niet meer. Christus leeft in mij". Paulus denkt als eerste na wat het betekent jezelf als christen (christianos) neer te zetten. Hij vindt dat er meer mogelijk is dan niet, dat er meer open ligt dan vaststaat, dat er meer onzeker is dan zeker. In de kern komt hij dichtbij de notie: vóór alles is er de liefde. Hoe verhoudt zich dit tot de doorgaans meer leerstellige benadering van christendom en christen zijn?

Donderdag 18 november: Identiteit in transformatie - geloof en (trans)gender in Nederland

Spreker: Mariecke van den Berg, bijzonder hoogleraar feminisme en christendom aan de Radboud Universiteit Gender en (homo)seksualiteit vormen in Nederland belangrijke identiteit markers.

Of je progressief of behoudend bent, religieus of seculier, wordt onder andere afgemeten aan je opvattingen over deze twee onderwerpen. Dat heeft al tot enkele stevige maatschappelijke debatten geleid: bijvoorbeeld over weigerambtenaren, over uitspraken van de Paus en over de vraag of reformatorische middelbare scholen een veilige omgeving zijn voor LHBT-leerlingen. Waarom zijn nu juist gender en seksualiteit zo belangrijk voor mensen? Wat staat er allemaal op het spel? In deze lezing worden deze vragen verkend aan de hand van de toegenomen zichtbaarheid van de transgender personen in de Nederlandse samenleving en in de kerk.

Donderdag 25 november: Politiek en identiteit

Spreker: Dr. Theo de Wit, universitair docent sociaal politieke filosofie, Theologische Faculteit Tilburg
Al in 1987 leverde de bekende Franse politieke denker Alain Finkelkraut een kritiek op de toen in opkomst zijnde term 'multiculturele samenleving' en het daarmee verbonden denken over diversiteit. In dit concept van de multiculturele samenleving zouden allerlei culturele identiteiten moeten worden erkend onder het motto 'leve de identiteit!' Later werd dit standpunt door Finkelkraut echter verlaten. Volgens hem heeft het geen zin universele waarden en kosmopolitisme te stellen tegenover nationale culturen en particuliere tradities. Wat staat hier op het spel en hoe kan onze democratie binnen dit spanningsveld van vele culturen en identiteiten functioneren?

Algemene informatie

De lezingen worden gehouden in de Dominicuskerk te Nijmegen, uitsluitend bereikbaar via de hoofdingang aan het kerkplein, Prof. Molkenboerstraat 5.

De lezingen beginnen om 19.30 uur; na een koffiepauze rond 20.30 u is er tot 21.30 u gelegenheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken. De entree bedraagt 7 euro. Er is een ringleiding beschikbaar.

(Aan)geraakt door de koning

(Aan)geraakt door de koning, even terug naar toen alles nog “gewoon” was...

Op 31 oktober 2017, op Hervormingsdag waren Wieger en ik in de Domkerk in Utrecht om de viering van 500 jaar protestantisme mee te maken. Een mooie oude kerk waar de stoelen en banken in een kruisopstelling staan.

Daar zat ik, vooraan in mijn rolstoel, schuin tegenover koning Willem Alexander. Het gaf een bijzonder gevoel en zeker toen we even oogcontact hadden. Ik herkende hem, maar hij kende mij natuurlijk niet. Ik was gewoon een van zijn onderdanen, een gewone Nederlander. Maar ik moet bekennen dat ik vaak snel even naar hem keek, hoe luisterde hij en hoe hij meezong hij met de liederen. In tegenstelling tot de burgemeester van Utrecht zong onze koning echt alles uit volle borst mee en dat gaf mij een fijn gevoel. Net als op zondag in onze kerk, gaf het samen luisteren, bidden en zingen een gevoel van verbondenheid. Het was mooi, en niet alleen de protestanten waren aanwezig, nee, ook duidelijk herkenbare rooms-katholieken en joden zaten in de grote Domkerk. Herkenbaar door hun kleding, het keppeltje op hun hoofd. Voor het vieren werden de fouten van de kerk opgebiecht, want er waren in de loop der eeuwen heel wat fouten gemaakt. Antisemitisme, de beeldenstorm, het “eigenen” van de arbeiders door de rijken. om maar wat te noemen. Maar uiteindelijk hangt toch alles af van Gods genade. Pas na dit belijden konden we vieren. En er werd gevierd, met een veelkleurigheid van mensen, daar in die grote kerk. Na de zegen vertrok de koning en hij moest langs Wieger, die mij ondersteunde, zodat ik ook uit mijn rolstoel kon opstaan. Maar de ruimte van het middenpad was nu toch wat krapper en zo werd Wieger aangeraakt door de koning. Hij grapte erover, want wie wordt er nu aangeraakt door Zijne Majesteit Willem Alexander.

(Aan)geraakt door de koning.

In de kerk hopen we dat we worden (aan)geraakt door DE KONING.

De woorden van de dominee, de woorden van een lied, een gebed. Soms komen ze rechtstreeks in mijn hart. Dan word ik erdoor geraakt. En het lijken de woorden van de predikant, het orgelspel van de organist, maar eigenlijk zijn het de woorden van God. Daar vragen, bidden we om. “Heer, open onze oren, opdat wij horen”. Maar ook: “Open onze ogen, opdat wij zien”.

We mogen onze Koning horen en zien, En Hij ziet ons. Gewone mensen, maar wel zijn mensen, zijn volk, mensen die Hem als koning erkennen. Het verschil is duidelijk. Koning Willem Alexander zag mij, maar herkende mij niet. God ziet mij en Hij kent mij. Hij kent mij zoals het in Psalm 139 beschreven staat en wij vaak zingen: Heer die mij ziet zoals ik ben.

Wat een goed gevoel geeft dit. Ik kan gerust gaan slapen en al mijn sores bij Hem neerleggen. Hij kent mij. Leve de Koning!

Loes Hogeweg

Mens zijn als opdracht

Goed, kwaad, eigenbelang, individualisme, saamhorigheid, gezamenlijk doel, gehoorzaamheid, gezamenlijke identiteit. Kort gezegd: Mens zijn als opdracht.

Een hele mond vol en zoals altijd wanneer ik een stukje schrijf voor Over & Weer vraag ik mij af welk doel ik hiermee voor ogen heb.

Wát en wíe wil ik bereiken, prikkelen? Niet belerend, maar samen het leven dragend. Wetend dat er maar één gemeenschappelijk doel is en ons daar bewust van zijn. Dat we ons niet laten bepalen door verregaand individualisme met alle kwalijke uitwassen, maar vanuit verbinding kijken naar de aarde en alles wat daarop leeft nodig heeft. Dat we dat doen met open hart en verstand.

Een leuke woordspeling vond ik: luisteren met het oor van ons hart. Koppigheid tegenover gehoorzaamheid.

Met de uitleg van gehoorzaamheid kunnen we twee kanten uit: slaafsheid, onderworpenheid, zweverige braafheid, óf: gehoorzaamheid als gehoorgeven aan, luisteren en antwoord geven en daardoor vruchtbaar zijn. Daar kunnen we koppigheid tegenover zetten: niet open willen staan, niet willen luisteren. Alleen je eigenbelangen volgen op zelf gekozen heilloze wegen. We dienen toegewijd te zijn aan dat éne doel en dat samen delen i.p.v. dat blindelings volgen. Maar wakker en paraat te zijn en sámen te groeien naar een NIEUWE identiteit. Beseffen dat we elkaar nodig hebben en daar ook afhankelijk van durven zijn vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid en niet vanuit onderdrukking en niet blijven hangen in onze OUDE identiteit en het bevechten van onze eigen laagste belangen. En dát is waar we dagelijks mee geconfronteerd worden. Want zijn we tegen de avondklok: hup protest.

Zo zijn er talloze voorbeelden te over. U kent ze. Direct een eigen mening, weinig overleg. Het komt voor op vele gebieden: zorg, onderwijs, sport, klimaat, financiën, verkeer, scheiding geslachten, politiek en op het werk. Vanuit protesten die nergens toe leiden, terwijl we gelukkig óók kunnen zien dat luisteren naar en gehoor geven aan wel degelijk ergens toe leidt. Daar kan ik dan met blijheid naar kijken. Dáár zien we liefde. Laatst hoorde ik een grappig voorbeeldje van een kleuter die iets doen moest van haar moeder. Ze stopte beide oren met een vinger dicht en voor haar moeder uit rennend riep ze: Ik hoor je niet, ik hoor je niet en ik doe het lekker tóch niet. Leuk vanuit zo'n kleuter, maar laten wij niet terugvallen op zo'n onvolwassen houding!

Ik wil jullie vragen om voor de komende maand eens na te denken over In hoeverre laten we onze keuzes, onze doelen en handelen bepalen door: Ik weet het allemaal tóch beter, óf: ik kijk vanuit verantwoordelijkheid en bewustzijn én luisteren. Het onderscheid tussen goed en kwaad bestaat dan eigenlijk in zoverre al niet meer, omdat we sámen staan voor dat ene doel: dat het goed gaat met de aarde en alles wat daarop leeft. In de weg staan van de ene kant en uit de weg ruimen is een mooie tegenstelling om bij stil te staan. Als een automobilist komt aanrijden en van de andere kant komt eveneens een auto, dan lijkt het mij volkomen normaal en functioneel dat zij sámen een enorm rotsblok dat op de weg ligt UIT DE WEG ruimen. Het dient één doel en sámen hebben zij iets tot stand gebracht i.p.v. er een blokkade van te maken. Daar is niemand mee geholpen, maar wel met de opdracht: SAMEN MENS ZIJN met alle liefde en flexibiliteit.

Een hartelijke groet
Mieke van den Brandt (Maranathakerk)

DOOR
DE
OGEN
VAN
Mieke

Bachcantate in de Petruskerk

Elke tweede zondag van de maand om 19.30 uur wordt in de Petruskerk (Schependomlaan 85) een cantate van J.S. Bach uitgevoerd. U bent weer hartelijk welkom, de toegang is vrij.

Zie voor meer informatie:
www.bach-cantates-nijmegen.nl

Zondag 14 november om 19.30 uur: BWV 26 - "Ach wie flüchtig, ach wie nichtig"

Het kerkelijk jaar loopt ten einde en in de liturgie staat de thematiek van het einde der tijden centraal. In zijn cantate voor deze zondag bepaalt Bach ons daarom bij de tijdelijkheid en de vergankelijkheid van het menselijk bestaan. Zo uitbundig als onze vorige cantate was, zo breekbaar en vluchtig is deze.

En weer zien we hoe buitengewoon expressief Bach dat alles verbeeldt. Het orkest begint al meteen met snelle loopjes die in de lucht lijken te verdwijnen, en het koor ondersteunt met korte losse nootjes de melodie van de sopranen: "Ach wie flüchtig, ach wie nichtig ist der Menschen Leben". In zijn daarop volgende aria brengt de tenor het idee van de vergankelijkheid opnieuw tot uitdrukking, nu met het beeld van eindeloos ruisend water dat in een bergbeek naar beneden komt stromen, daarin begeleid door fluit en solo-viool. En daarna bezingt de alt in een plastisch recitatief hoe gemakkelijk onze vreugde in treurigheid kan omslaan, en hoe schoonheid (hoog) als een bloem verwelkt (laag). In een ernstige aria waarschuwt de bas ons vervolgens hoe groot maar dwaas de verleidingen van deze boze wereld zijn, daarin begeleid door drie hobo's en fagot: een kwartet van dubbelriet-blazers. Ook de sopraan onderstreept de onbeduidendheid van ons aardse streven: als je doodgaat is het toch allemaal voorbij. Zelfs het slotkoraal, dat we samen zingen, beklemtoont opnieuw de vergankelijkheid van alles in ons leven. Pas in de allerlaatste twee maten van dat koraal, en daarmee van de hele cantate, worden we een beetje bemoedigd: "Wer Gott fürcht, bleibt ewig stehen".

En nu ook alvast vermeld: op zondag 12 december klinkt de prachtige adventscantate BWV 62, gecomponeerd in 1724, op basis van een lied van Luther van precies twee eeuwen daarvoor.

Rondgaand

Het was een hele toer, maar het nadert de voltooiing: onze verhuizing naar Nijmegen. Pas toen duidelijk werd hoe we kwamen te wonen, konden we met het inpakken van de inboedel in Zuidlaren beginnen. Daarvóór hadden we met al het afscheidnemen ook geen gelegenheid gehad. Mijn vrouw Nicoline nam eind september afscheid van haar werk en begint in november met een nieuwe baan in Arnhem. De maand oktober had ze dus vrij om in te pakken. Tussendoor vloog ik af en toe een dagje over om boeken in te pakken, de zolder leeg te ruimen, kasten uit elkaar te halen en heel veel overbodigs naar de stort te brengen.

Na zestien jaar blij je dan toch weer heel wat verzameld te hebben... Maar het is zo goed als klaar. Het huis in Zuidlaren is verkocht en wordt binnenkort overgedragen. In onze flat zijn de meeste dozen al weer uitgepakt, en de rest (veel boeken) is naar een opslag gegaan. Ergens. Ik weet niet eens waar, maar vertrouw op 'Snel en Wel', het verhuisbedrijf. (Eerlijk gezegd klinkt me dat een beetje als 'Snuf en Snuitje' in de oren, maar de verhuizers leken me toch een stuk betrouwbaarder.) Ook meegekomen zijn de fietsen. Hoogste tijd om de auto te laten staan en aan lichaamsbeweging te doen. De trappen in de flat blijken niet hoog genoeg om de gevolgen van het goede leven in Nijmegen binnen de perken te houden; mijn boorden lijken wat te gaan knellen...

Ds Wouter Slob

Hebreeuwse miniaturen

שלום

Onstuimig? Verraderlijk!

Het zal u niet ontgaan zijn dat onlangs de NBV21 is verschenen, de herziene versie van de Nieuwe Bijbelvertaling uit 2004. Tussen de twee Bijbeluitgaven bestaan zo'n twaalfduizend verschillen, waarvan een aantal op basis van wat je zou kunnen noemen voortschrijdend wetenschappelijk inzicht. Raymond de Hoop geeft daarvan in het tijdschrift *Met andere woorden* een interessant voorbeeld.

In Genesis 49:4 herinnert Jakob zich tot zijn woede dat zijn zoon Ruben met zijn bijvrouw Bilha naar bed is geweest (zie Genesis 35:22). In de oude NBV noemt hij Ruben om die reden 'onstuimig'. Je kunt je er iets bij voorstellen. Maar rond het Hebreeuwse woord in kwestie, *pachaz*, is er altijd wat onduidelijkheid geweest.

Nieuw onderzoek heeft laten zien dat de betekenis van dit woord niet in de sfeer van druistigheid maar van onbetrouwbaarheid moet liggen. In de NBV21 is het daarom geworden: 'verraderlijk'. Dit past ook beter bij de familiepolitieke lading die Rubens daad voor Jakob heeft. Wat niet veranderd is: Bilha zelf blijft in deze 'zegenspreuk' onvermeld.

Arian Verheij

Lees alle miniaturen op
www.arianverheij.nl/hebreeuwse-miniaturen

Koorvesper op 6 november

In de traditie van de christelijke kerk worden op verschillende tijden van de dag gebeden gezegd, met name in de kloosters en kerken. Dit koorgebed, of getijdengebed, heeft vaste momenten op de dag en een vaste structuur.

Het bepaalt van oudsher het dagelijks leven in klooster-gemeenschappen en ook van vele individuele gelovigen. De vespers zijn deel van dit dagelijkse getijdengebed. Ze zijn meestal een afwisseling van gezongen of gereciteerde psalmen, kantieken zoals het magnificat, hymnen, lezingen en gebeden.

De koorvespers in de Stevenskerk worden doorgaans uitgevoerd volgens de zangtraditie van de Engelse Kerk, de Evensong.

De koorvesper op zaterdagmiddag 6 november staat in het teken van de vooravond van het hoogfeest van de heilige Willibrord, apostel van de Nederlanden.

Op het programma staat o.a.: Preces and responses, Brian Lincoln (uit het oud-katholieke Kerkboek), Psalm 96 chant: George M. Garrett (1834-1897), Magnificat en Nunc Dimitis, Charles Villiers Stanford in C (1852-1924) en Anthem: "O thou the central orb", Charles Wood (1866-1926).

Capella Cumerana zingt onder leiding van Jetty Podt en de organist is Joost Langeveld.

De koorvespers duren van 16.00-16.45 uur en zullen dit seizoen ook in de winter in de grote kerk plaatsvinden. Denkt u daarom aan warme kleding!

Toegang is gratis. Een vrijwillige bijdrage van minimaal 5 euro is van harte aanbevolen. NL45 RABO 033 468 3777 ten name van Stichting Ontcommer.

CHORAL EVENSONG

HEILIGER WILIBROD

Koorvesper
Stevenskerk
 zaterdag 6-11
 16:00 - 16:45 uur

Capella Cumerana
 o.l.v. Jetty Podt
 Wilma Hartogsveld
 voorganger

Bachcantate in de Stevenskerk

Zondag 7 november start vanuit de stadscantorij van de Stevenskerk een pilot met een drietal Bachcantates, beginnende met BWV 106. Deze unieke cantate draagt de titel 'Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit', maar is misschien nog beter bekend als Actus tragicus. De cantate wordt uitgevoerd als onderdeel van de wekelijkse oecumenische viering op zondagochtend om 10.00 uur in de Stevenskerk.

De cantate wordt uitgevoerd door de cantorij van de Stads-kerk Nijmegen, uitgebreid met zangers uit het Gelders Bach Collegium (Apeldoorn), kamerkoor Mnemosyne (Nijmegen) en het Projectkoor Gelderland (Arnhem). Zij worden begeleid door professionele musici op authentieke instrumenten. Solisten zijn Aldona Bartnik, sopraan, Hellen Roelofs, alt en Hans Scholing, bariton.

Cantate 106 is gecomponeerd in het jaar 1707 en is waarschijnlijk één van de eerste cantates die Bach schreef, hij was toen nog pas 22 jaar oud. Bach was dat jaar werkzaam als organist in Mühlhausen. Er valt veel te zeggen over de cantate. Om te beginnen was de bezetting zeer opmerkelijk: de twee blokfluiten en twee gamba's met een basso continuo (orgel+cello) vormen het gehele ensemble. Maar ook zeer belangrijk is de tekst, de thematiek, waaraan Bach met deze cantate een onovertroffen diepgang gegeven heeft.

Herdenking van overledenen

De cantate staat in het teken van de kunst van goed leven en sterven, en geldt muzikaal als een hoogtepunt in Bachs cantatewerk. In de viering op 7 november vindt tevens de jaarlijkse herdenking van de overledenen plaats. Aanwezigen kunnen een kaarsje opsteken.

Kerkelijke Bachcantate
 ter herdenking van overledenen.
 Aanwezigen kunnen een kaarsje opsteken.

Stevenskerk Nijmegen
Stads Cantorij Nijmegen
 o.l.v. dirigent Wolfgang Lange,
 musici en solisten:
 Aldona Bartnik, sopraan, Hellen Roelofs, alt
 en Hans Scholing, bariton

Zondag 7 november 2021
 Cantate BWV 106 (Johann Sebastian Bach)
 "Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit"

 Stevenskerk
 Nijmegen
 750 jaar hart van de stad

Aanvang 10.00 uur - Kerk open 9.45 uur - Toegang gratis
 Sint Stevenskerkhof 62, 6511 VZ Nijmegen
 info: stadskerknijmegen.nl

KERST
campagne

kerk
in actie

Geef licht

Een beter leven voor vluchtelingen-
kinderen in Griekenland

kerkinactie.nl/geeflicht

Foto: Getty Images
CO21-6820

Protestantse
Kerk

Secitie Stad
Maranathakerk

Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen

Secretariaat sectieraad:

Truus Nota - Vasmel, tel: 024 - 3241364;

e-mail: scribasectiestad@gmail.com

Koster: Willem van Tilburg, tel: 3554520,

e-mail: koster@maranathakerk-nijmegen.nl

Website: www.maranathakerk-nijmegen.nl

Wijkkas: rekening NL16 RABO 0373 7260

23 t.n.v Wijkkas PGN-Stad

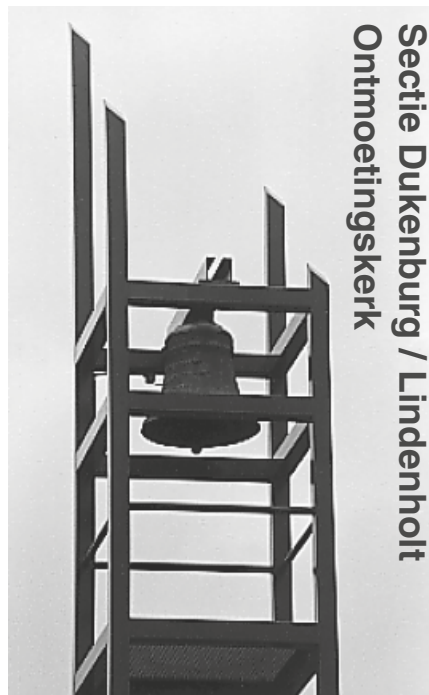
Auto-ophaaldienst: A. Schalk – 350 57 39
of H. Wiedhaup - 360 21 32 / 06 - 25 024 667

Bereikbaarheid pastoraat

Hendrik Jan Bosman kan uw pastorale vraag doorgeven aan de juiste persoon of instantie (pastor, PVD, buurtcontactgroep).

Telefoon: 024 3541133 / 06 413 613 27 of

per e-mail: hendrik.jan.bosman@gmail.com

Secitie Dukenburg / Lindenholt
Ontmoetingskerk

Meijhorst 70-33, 6537 EP, tel. 344 39 56

Website: www.ontmoetingskerk.net

Scriba (t.a.v. Irma van de Kamp):

scriba@ontmoetingskerk.net

Ledenadministratie (t.a.v. Cees van Eerten):

ledenadministratie@ontmoetingskerk.net

Secretariaat:

prot.secretariaat@ontmoetingskerk.net

Bespreking kerkruimtes:

via de website (zoek op 'zaalbeheer')

Rekeningnummer sectiekas:

NL42 INGB 0002 4057 37 (t.n.v. sectiekas sectie Dukenburg/Lindenholt PGN Nijmegen)

Bereikbaarheid pastoraat

Secretariaat: 024 - 344 14 46 (bereikbaar op

werkdagen van 7.00–23.00u) of mail naar:

secretariaat@ontmoetingskerk.net

In memoriam

Henny van der Velde – Weitkamp

Op 3 oktober 2021 overleed mw Henny van der Velde. Sinds enkele weken verbleef ze in verpleeghuis de Wollawei, maar lang heeft ze gewoond aan de Antilooptstraat. Samen met haar man Henk was ze daar vanuit Hardenberg terechtgekomen. Als buurkinderen, en op dezelfde school en dezelfde korfbalvereniging gezeten, waren ze getrouwd en hadden ze hun weg naar Nijmegen gevonden. Henk was in het onderwijs beland, terwijl Henny het huishouden en het gezin bestierde. Moeilijk werd het leven toen Henk in 2016 overleed. Ze miste zij zijn aanwezigheid; miste haar steun en toeverlaat. Anderen konden dat niet gemakkelijk vervangen. Na een valpartij bleek ze niet langer op het vertrouwde adres te kunnen wonen en verhuisde ze naar het verpleeghuis. Zoon Senno kwam over uit Lissabon, om samen met zoon Jan en dochter Geesje wat zaken te regelen. Met z'n drieën hadden ze zo nog moeder bezocht; bij uitzondering, want zo vaak kon dat niet gebeuren. Het werd een bijzondere herinnering; de dag erna is moeder overleden. Op 9 oktober is Henny van der Velde na een dienst van woord en gebed in het graf van haar man op Rustoord bijgezet: 'weer samen'.

Boy Pelupessi

Op 5 oktober 2021 overleed dhr Boy Pelupessi. Officieel heette hij Eduard Martin, maar niemand noemde hem zo. Hij werd in 1935 geboren in het gezin van een KNIL-militair die in de oorlog zou omkomen. Met zijn moeder heeft ook Boy in een Jappenkamp gezeten. Na de oorlog was het voor het gezin lastig de draad weer op te pakken. Na de onafhankelijkheid van Indonesië waren de Nederlandse militairen en hun gezinnen niet meer welkom. Als zovelen vertrokken ze naar Nederland, waar de ontvangst helaas ook niet erg warm was. Samen met zijn vrouw Jenny heeft Boy uiteindelijk plek kunnen vinden in Nederland voor hun gezin. Hij kwam te werken bij de Dobbelmanfabriek, totdat hij een allergie voor de gebruikte enzymen bleek te hebben ontwikkeld. Na het overlijden van zijn vrouw vond hij gezelligheid bij de Indische dagbesteding De Pondok, en bij de goede vriend Jimmy. Ondanks zijn gevorderde leeftijd reisde hij ook nog verschillende keren naar Indonesië waar hij zich nog altijd zeer thuis voelde. Op 12 oktober hebben we afscheid genomen van Boy in een dienst van woord in gebed in crematorium Waalstede.

Ds Slob

Oecumenisch Citypastoraat /
Stadskerk Nijmegen

In het centrum zijn activiteiten van het Oecumenisch Citypastoraat in de

- Stevenskerk: www.stadskerknijmegen.nl

postadres: Kerkboog 2, 6511 VX Nijmegen

- St. Jacobskapel: Glashuis 4, 6511 CR

Nijmegen, www.jacobskapel-nijmegen.nl

- Titus Brandsma kapel (Doddendaal)

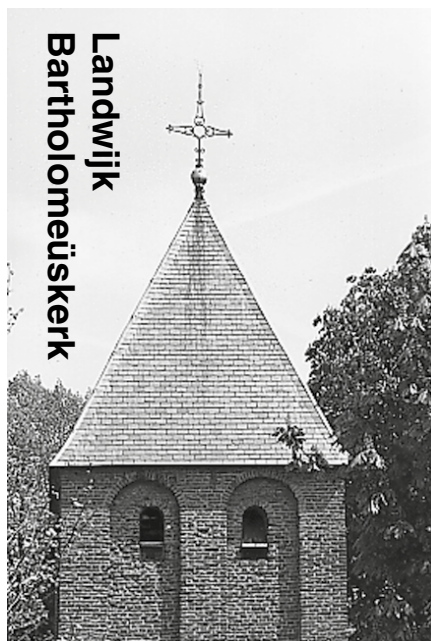
Pastorale contactadres:

Joke Poot (ouderling), tel. 024-3559193,

e-mail: pootjohanna@gmail.com

adres: Heiweg 46, 6533 PE Nijmegen

Steunfonds OCP: NL96 INGB 0003957056

Landwijk
Bartholomeüskerk

Nieuwe Holleweg 2, Beek-Ubbergen

Bereikbaarheid pastoraat

Coördinator: Jeanette van der Zande

jvanderzande8@upcmail.nl; 06-25307369.

Bert de Boer

Op 1 oktober overleed Engbert (Bert) de Boer in zijn huidige woonplaats 's-Hertogenbosch. Hij werd 91 jaar. Bert de Boer was in de 80'er en 90'er jaren voorzitter van de toenmalige Kerkenraad Algemene Zaken van de Gereformeerde Kerk, en als zodanig voorzitter van de Algemene kerkenraad van de Hervormd-Gereformeerde kerk van Nijmegen. Hij speelde dan ook een belangrijke rol in het proces van eenwording van de beide gemeenten. En hij deed dat met een bevoegenheid die kenmerkend voor hem was, gesteund door een dossierkennis die er zijn mocht.

Na zijn vertrek uit de kerkenraad was hij een periode lid van de synode. In een krant werd hij een "geducht synodelid" genoemd. Zijn inbreng ging inderdaad niet ongemerkt aan de vergadering voorbij.

Al ver voor die tijd en ook nog jaren daarna heeft Bert zich ingezet voor het studentepastoraat, oecumenisch opgezet, zodat een protestantse studentenpastor binnen het team van studentenpastores kon worden benoemd. Dankbaar gestemd denken wij terug aan zijn plaats in onze gemeente.

De Kerkenraad van de
Protestantse Gemeente te Nijmegen

Leny Hulswit- Boswinkel

Op 9 oktober overleed op 85-jarige leeftijd Leny Hulswit- Boswinkel. Na 50 jaar samen met haar man Joop in de Vossenlaan gewoond te hebben, waren ze 1 oktober verhuisd naar de Honinghoeve in Neerbosch.

Leny is een aantal jaren voorzitter geweest van de Protestantse Vrouwendienst Zuid. Ze heeft dat met veel inzet en plezier gedaan. Haar beroep als gezinsverzorgster, in latere jaren de thuiszorg, was haar op het lijf geschreven.

In 2007 moest ze, door chronische ziekte gedwongen, haar vrijwilligerswerk bij de Protestantse Vrouwendienst en ook de stervensbegeleiding opgeven. De laatste jaren waren niet makkelijk. Haar lichaam liet het steeds meer afweten. Ze was moe van het vechten daartegen. Ze kon nog wel genieten van de kleine dingen, die het meest voor haar betekenden.

Omringd door iedereen die haar dierbaar was, is Leny ingeslapen. Op vrijdag 15 oktober heeft de afscheidsdienst plaatsgevonden in de Boszaal van crematorium Jonkerbos. Wij gedenken haar met veel respect.

Co Heurter

Protestantse Vrouwendienst**Dukenburg / Lindenholt / Hatert**

Beste bezoeker(s) van de PVD-middagen,

Op donderdagmiddag 28 oktober hebben we gezamenlijk naar de film "Monsieur Lazhar" gekeken. De film gaat over een Algerijnse immigrant, die leraar wordt op een school in Montreal. Hij vervangt een overleden leraar. Het is een ontroerende film over de verwerking van rouw, schuldgevoel, vriendschap en hoop.

Als de coronamaatregelen het toestaan komen op donderdag 25 november om 14.00 uur de heer en mevrouw Willems, die geen onbekenden voor u en ons zijn, iets vertellen over "Onderweg naar Kerst". Hopelijk kan dit weer in onze nieuwe Tuinkamer (voorheen zaal M). Waarschijnlijk zal ds. W. Slob ook op deze middag aanwezig zijn, zodat u met hem kennis kunt maken. We hopen u dan graag weer te mogen ontvangen.

Hartelijke groeten en tot ziens,
de dames van de Vrouwendienst.

Zuid-West-Oost

De bijeenkomst van 19 oktober heeft ons allen goed gedaan. Na anderhalf jaar werd uitgezien naar een als vanouds gezellige middag.

Foto's over 'wel en wee' waarover ik in het vorige kerkblad had geschreven, was in de uitnodigingsbrief gewijzigd naar 'een foto van iets, waaraan u nu plezier hebt of in het verre of nabije verleden plezier of vreugde hebt beleefd'. Het thema was geworden: Weg met zorgen, weg met rimpels. Niet de vlag halfstok, maar wimpels.

Iedereen had één of meerdere foto's meegebracht, waarover met veel enthousiasme in groepjes van 4 aan tafelgenoten verteld werd. Daarna smaakte het broodje kroket opperbest.

Op dinsdag 16 november om half 3 is onze volgende bijeenkomst. Dan komt verhalenverteller, journalist en schrijver Frank Antonie van Alphen ons vertellen over het harde leven van de Kaaisjouwens, een hard leven aan de Waal en in de Benedenstad, waar ook veel anekdotes over te vertellen zijn. Hij heeft er een boek over geschreven.

Van harte welkom alle 65-plussers!

Kerstviering

Het volgende kerkblad verschijnt kort voor de PVD-kerstviering. Daarom noem ik nu alvast de datum: dinsdag 21 december, zodat u die tijdig in uw agenda kunt noteren. In het volgende kerkblad krijgt u meer informatie.

Hartelijke groeten voor ieder,
Addie Wanders,, tel: 024 - 355 8471

Diensten**Onderwegdiensten Maranathakerk**

Ik weet niet of u de onderwegdienst verzorgd door de cantorij hebt bijgewoond hebt, in de kerk of thuis. Ik vond het een heel mooie dienst, met uiteraard veel muziek. De cantorij zat op het podium waardoor je iedereen goed zag en andersom natuurlijk.

Op 14 november zal de jeugdkerk de dienst verzorgen, vast heel anders dan de cantorij, maar zeker de moeite waard. Op 12 december hebben we KND bereid gevonden om dat te doen.

Volgend jaar gaan we verder met de onderwegdiensten. Er zijn ongetwijfeld groepen die het eerder gedaan hebben en nu weer meedoen, maar het is altijd fijn als er meer mensen mee willen doen. Als mensen of groepen geen ervaring hebben, zullen we ze begeleiden. Uit eigen ervaring kan ik zeggen dat het invullen van een dienst een bijzondere ervaring is: enerzijds krijg je bewondering voor de professionals die dit bijna wekelijks op zich nemen, maar anderzijds begrijp je beter hoe een dienst in elkaar zit en kun je ook genieten van subtiliteiten die je anders gemist zou hebben.

Roelf Groenhuis, tel 024-3561636

Protestantse Gemeente Nijmegen

Kerkenraad

Scriba: G. Hoek, p/a Kerkelijk Bureau,
Postbus 31406, 6503 CK Nijmegen
Tel. Kerkelijk Bureau: 024 3234854
(alleen dinsdag van 10:00 tot 12:00 uur)
Tel. privé: 024 3565177
Mobiel: 06 16300328
E-mail: scriba.pgn@kpnmail.nl

Kerkelijk bureau

Groenestraat 172, 6531 HW Nijmegen.
Postbus 31406, 6503 CK Nijmegen
Tel. (024) 3234854, bereikbaar dinsdag
van 10 tot 12 uur
e-mail: kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl

College van Kerkrentmeesters

Aanwezig in het Kerkelijk bureau op
dinsdag 10-12 uur: tel. 024 - 3234854
Secretaris: Loes Hogeweg, Valkenaerhof
111, 6538TG Nijmegen, tel 06-36070007
Bank: NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot.Gem. te Nijmegen, in NIJMEGEN
Correspondentie bij voorkeur per e-mail:
kerkrentmeesters.pgn@kpnmail.nl

Collectebonnen door overmaking van
50 euro of een meervoud op
NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot. Gemeente te Nijmegen in
Nijmegen, o.v.v. 'Collectebonnen'

Diaconaal centrum 'de Haard'

Groenestraat 170, 6531 HW Nijmegen
Geopend ma t/m do: 09.00 - 13.00 uur
tel. (024) 322 84 80, e-mail:
administratie@kerkinactie-nijmegen.nl
rekeningnr: NL52 INGB 0000 9026 39
t.n.v. Protestantse diaconie Nijmegen

Diaconaal werker

Theo van Driel, tel. 06 - 18193612
thedoor52@live.nl

Algemene adressen

Pro Persona

mw. Stefien Jansen
tel. (024) 3283911 of (06) 13 16 06 83

Pompestichting

ds. Bauk Zondag, tel. (024) 35 27 600,
mobiel: 06 22 98 75 97
e-mail: b.zondag@pompestichting.nl

Radboudumc

ds. Anneke de Vries / ds. Richart Huijzer /
mw. Jocelyn van Nieuwenhuijzen,
tel. (024) 3613320

Canisius Wilhelminaziekenhuis

mw. Anna Fischer, tel. (024) 3658667
e-mail: a.fischer@cwz.nl

Stichting Kalorama

Nieuwe Holleweg 12
6573 DX Beek (Berg en Dal)
mw. Daniëlla Martina / ds. Berber Overdijk
tel. (024) 684 77 77

Luthers Zuid Nederland

kerkgebouw: Prins Hendrikstraat 79
ds. Susanne Freytag, tel: 06-43955283,
mail ds.freytag@lutherszuidnederland.nl

Oecumenisch Citypastoraat

mw. Louise Otte-Weening
e-mail: info@stadskerknijmegen.nl

Stichting Stevenskerk

Kerkboog 2, 6511VX Nijmegen
tel. (024) 3604710
e-mail: info@stevenskerk.nl

Centrum Ontmoeting in Levensvragen

tel. 06 - 347 787 98
e-mail: info@coil-net.nl

Colofon

**Over & Weer is het kerkblad van de
Protestantse Gemeente te Nijmegen**

Wilt u kopij aanleveren?

Stuur uw kopij bij voorkeur per mail:
over&weer@kerkinactie-nijmegen.nl
Per post kunt u uw kopij sturen naar:
Groenestraat 170, 6531HW Nijmegen

Kopij voor het volgende nummer dient
uiterlijk op 7 december binnen te zijn.
Kopij graag inleveren zonder opmaak.
Een nummer voor 6 weken.

Voor Dukenburg-Lindenholt is de kopij-
datum steeds twee dagen eerder, dus
nu op 5 december.

Graag via e-mail insturen naar:
redactie@ontmoetingskerk.net

U vindt de laatste uitgaven van
Over & Weer ook als PDF op:
[www.pkn-nijmegen.nl/wordpress/
over-en-weer/](http://www.pkn-nijmegen.nl/wordpress/over-en-weer/)

Geen Over & Weer ontvangen?

Neem dan contact op met het diaconaal
centrum. Indien voorradig kunt u een
vervangend exemplaar ophalen.

Medewerkers:

Sabine Schols en Franz van Vlaanderen

Adreswijzigingen en opzeggingen:

tel. (024) 3234854, dinsdag 10-12 uur
e-mail: kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl

Over & Weer rekeningnummer:

NL04 INGB 0000 1264 36
ten name van Prot. Gem. te Nijmegen

Druk en verzending:

Digidruk VANDENHUL

GRAFMONUMENTEN
NATUURSTEENHANDEL

GODSCHALK

Ambachtsweg 21 - Nijmegen
Telefoon 377 58 76

Data kopijsluiting 2021

nummer 9 - 7 december

*Verschijsing:
10 dagen na kopijdatum*

Zondag 7 november

Maranathakerk	09.30 uur	ds. Wouter Slob (HA)
Ontmoetingskerk	09.30 uur	onderwegdienst (werkgr.)
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Pieter Endedijk
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	diaken Theo van Driel

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk
2. Najaarszending: Vrouwen in Guatemala

Zondag 14 november

Maranathakerk	09.30 uur	jeugdkerk (werkgroep)
Ontmoetingskerk	09.30 uur	ds. Paul Oosterhoff (HA)
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Wilma Hartogsveld
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds. Susanne Freytag

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk
2. PGN

Zondag 21 november

Bartholomeuskerk	10.00 uur	Marije Klijnsma
Maranathakerk	09.30 uur	ds. Conny van den Berg
Ontmoetingskerk	09.30 uur	ds. Wouter Slob
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	Toine van den Hoogen
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	dr. T. van Willigenburg

Collecte voor: 1. SchuldWegWijzer
2. Sectiekas

Zondag 28 november

Maranathakerk	09.30 uur	ds. Susanne Freytag
Ontmoetingskerk	09.30 uur	ds. Wouter Slob
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Henk Gols
Ev. Lutherse Gem.	geen dienst	

Collecte voor: 1. Werelddiaconaat: Moldavië
2. PGN

Zondag 5 december

Maranathakerk	09.30 uur	ds. Wouter Slob
Ontmoetingskerk	09.30 uur	diaken Theo van Driel
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Perla Akerboom
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds. Paul Oosterhoff

Collecte voor: 1. Zending: opvang/scholing in Rwanda
2. PGN

Zondag 12 december

Maranathakerk	09.30 uur	KND (werkgroep)
Ontmoetingskerk	09.30 uur	ds. Johan Dorst
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Pieter Endedijk
Ev. Lutherse Gem.	geen dienst	

Collecte voor: 1. Binnenlands diaconaat: stabiel thuis
2. PGN

